

**K.N.N.V. afd. Vriezenveen.
Torenvalkproject 2023.**

Torenvalk ♀

Contactadres: Johan Niphuis,
jgniphuis@gmail.com

Vanaf 3 maart zijn er weer voorjaarsperikelen van Torenvalken waargenomen bij diverse kasten.

9 maart.

Naar aanleiding van een drone bezoek bij een aantal nestkasten is er een fysieke controle gedaan om te zien hoe de vlag er in de kast bij hangt. Op de foto's van de drone leek het nestmateriaal behoorlijk vervuild. Waar nodig, is het nestmateriaal nu vervangen en zijn ook herstelmaatregelen voor ná het broedseizoen geïnventariseerd.

Van **TV3**, **4** en **7** zullen de palen en/of schoren moeten worden vervangen.
Opm.; **TV1**, ♂ vliegt af, **TV8**, ♀ vliegt nadrukkelijk in de buurt!

14 maart.

TV2, ♀ op de kast

TV3, vogel vliegt af. Opm. Patrijs ♂ in het veld voor de kast.

24 april.

1^e Kastcontrole met camera.

TV1, 1 ei, ♀ op rikkepaal in de directe omgeving.

TV2, 2 eieren, ♀ vliegt af.

TV3, 4 eieren.

TV4, 2 eieren, ♂ op de kast, ♀ vliegt af.

TV5, 1 ei, ♂ op rikkepaal in directe omgeving, ♀ vliegt af.

TV8, 6 eieren, ♀ op nest en blijft op nest zitten tijdens controle!

TV11, 0 ei, geen activiteit.

26 april.

TV6, 0 ei, geen activiteit.

TV7, 0 ei, geen activiteit.

TV10, 0 ei, ♀ vliegt af.

TV9, 0 ei, geen activiteit.

Opm.: opvallend dat in de kasten die in het Veenschap geplaatst zijn, **TV1, TV2, TV3, TV4** en **TV5**, de ei-leg **net** begonnen is en in kast **TV8**, volkstuinten Aadorpweg, zijn al 6 eieren gelegd, waarschijnlijk al een volledig legsel.
In **TV9** is op 17 april activiteit van Holenduif gemeld.

2 mei.

2^e Kastcontrole met camera.

TV1, 1 ei.

TV2, 2 eieren.

TV3, 4 eieren.

TV4, 2 eieren.

TV5, 1 ei.

TV6, geen activiteit.

TV7, geen activiteit.

TV8, 6 eieren.

TV9, geen activiteit.

TV10, ?

TV11, geen activiteit

17 mei.

3^e Kastcontrole met camera.

TV1, 6 eieren.

TV2, 2 jongen, een opmerkelijke lage reproductie in vergelijking met de andere kasten.

TV3, 6 eieren.

TV4, 5 eieren.

TV5, 5 eieren.

TV6, geen activiteit.

TV7, geen activiteit.

TV8, ♀ op nest, geen zicht op legsel!

TV9, geen activiteit.

TV10, 5 eieren.

TV11, geen activiteit.

30 mei.

4^e Kastcontrole met camera.

TV1, 5 jongen, 1 ei.

TV2, 2 jongen,

TV3, 5 jongen, 1 ei.

TV4, 4 jongen.

TV5, 3 jongen. 1 ei., ♀ voert de jongen!

TV8, ♀ op nest.

31 mei.

TV10, 5 eieren.

Nog steeds geen activiteit bij **TV6**, **TV7**, **TV9** en **TV11**.

De enige activiteit bij **TV9** was van Holenduiven, maar ook dat is niks geworden.

7 juni.

1^e Ringronde, (gecombineerd met Kerkuilen en Steenuilen)

TV1, TV2, TV3, TV4, TV5, en TV8.

Omdat er veel in de zelfde periode geringd moest worden hebben we de Torenvalken bijna allemaal deze dag geringd. Dat varieerde van bijna vliegvlug tot ca. 12 dgn. oud.

TV1; 6 jongen waarvan er 4 zijn geringd. 2 Waren nog te klein om te ringen (ca. 8 dgn.)

♀ Vliegt af en ook het ♂ vliegt in de buurt.

TV2; 2 jongen ca. 21 dgn., al redelijk lastig. ♂ en ♀ zijn in de buurt

TV3; 5 jongen ca. 17 dgn., mooi aan de maat.

TV4; 5 jongen ca. 11 dgn., krap aan de maat, kon net.

TV5; 5 jongen ook ca. 11 dgn.

TV8; 7 jongen ca. 28 dgn., behoorlijk groot al, en vrij lastig om te ringen. Ze zijn op 1 na, alleen geringd en gemeten. Om ze te wegen waren ze te “wierig”. 4 Jongen fladderden al uit de kast maar konden gevangen worden om ze alsnog te ringen. Het ♀ was als altijd zeer alert en voerde duikvluchten uit naar Hans die haar jongen in de tas deed. Later bleef ze op korte afstand op een paal onze verrichtingen volgen evenals het ♂ op grotere afstand. De ringsessie werd goed afgesloten want na terugplaatsing in de kast, met een doek voor de opening, bleven de jongen in de kast, ook nadat de doek voorzichtig werd verwijderd.

Bij **TV6**, **TV7**, **TV9** en **TV11** is nog steeds geen activiteit waargenomen van Torenvalken.

TV10 is wel bezet (een vrij laat broedsel) en deze jongen zullen op een later tijdstip worden geringd.

1 Extra **TV** kast met 5 jongen geringd aan de Oude Hoevenweg, de Pollen.
(Het broedverloop hebben we niet kunnen volgen)

20 juni,

Vond Herman een niet geringde Torenvalk, verkeersslachtoffer, op de Hoffmansweg,
ca. 200 meter van **TV4**.

Wat lastig vast te stellen of het een adult ♀ dan wel een juveniel is.

Waarschijnlijk een adult ♀ en dan zou het één van de ouders van **TV4**? maar ook van **TV5** (deze hangt op ca. 400 meter van de plaats van het ongeval) kunnen zijn of ook een vogel zonder territorium!

Wij hebben nadien beide kasten nog bekeken en kwamen tot de conclusie dat *als* 1 ouder wel voldoende prooi aan kan brengen, de jongen geen krimp hebben. Deze waren al zo groot dat ze een hele muis naar binnen kunnen werken.

Ook te groot om ze bij een ander paar onder te brengen. Dat redmiddel zou eventueel toegepast kunnen worden als beide ouders dood zijn en de jongen niet ouder dan ca. 10 dagen.

En dan moeten de jongen van het gastgezin eveneens nog ongeveer dezelfde leeftijd hebben.

Komt ook nog bij dat we niet precies weten, of en zo ja, welke oudervogel hier verongelukt is! 3 Juli hebben we bij een nacontrole kunnen vaststellen dat het allemaal goed is gegaan.

De jongen waren allemaal uitgevlogen.

Sommige factoren zijn wat ons betreft zo onzeker, dat er toch een deel giswerk overblijft!

21 juni.

2° Ringronde, nog 1 kast. **TV10**. (opnieuw in combinatie met Steenuil en Kerkuil)

Deze kast had een vrij laat broedsel en kon op de eerste ringdag nog niet worden meegenomen.

3 jongen geringd (2 eieren niet bevrucht? waarvan nog 1 in de kast aanwezig).
Deze kast mocht rekenen op extra aandacht van een verslaggeefster van Tubantia. Zij wilde een artikel schrijven van onze bezigheden m.b.t. het beschermen van Torenvalken en Uilen door middel van het plaatsen/aanbieden van nestgelegenheden, controles, bijhouden van het broedverloop en het ringen van de jongen.

25 juni.
Jonge Torenvalken van **TV3**,

TV5.

2 juli.

Bij **TV5** zijn 4 uitgevlogen jongen waargenomen.

3 juli.

Nacontrole bij **TV4** n.a.v. het verkeersslachtoffer op de Hoffmansweg.

In de kast geen jongen meer aanwezig (van de zelfde leeftijd als in **TV5**) en wij nemen aan dat ook deze zijn uitgevlogen.

Resumerend;

Met de extra kast **TV14** aan de Oude Hoevenweg meegeteld, zijn er dit jaar:

Uit **8** paar **41**eieren gelegd, **38** jongen uitgekomen waarvan er **36** zijn geringd. (de 2 jongen van **TV1** die tijdens de eerste ringronde nog te klein waren zijn nadien ook niet geringd om verdere verstoring te voorkomen. Ze vliegen ook wel zonder ring om de poot!)

Max. aantal jongen 7, **TV8**, min. aantal jongen 2, **TV2**.

Gemiddeld **4,75** jongen per paar. Toch een heel goede score.

Hoewel we nu 14 kasten in beheer hebben, het dubbele van waarmee we zijn begonnen, is het aantal broedparen na 2020 niet toegenomen.

Wel opmerkelijk dat beide kasten op de Faijersheide geen bezetting hadden.

Deze zijn na plaatsing, **TV6** 2015 en **TV7** 2016, t.n.t. altijd en met succes bezet geweest!

Ook **TV9**, **11**, **12** en **13** had geen bezetting.

11 Oktober.

Proef met metalen palen.

Op de Faijersheide TV7, de houten paal vervangen door een metalen paal. Deze zullen langer meegaan dan de t.n.t. gebruikte houten palen en als bijkomend effect predatie, zo daar sprake van is door marters, of katten! hopelijk voorkomen. De hoogte van de kast is zo'n 2,60 mtr. (ca. 80 centimeter lager dan de houten paal) en de toekomst zal moeten uitwijzen of dat hoog genoeg is. Achteraf was vervangen van de paal en kast nog niet nodig geweest, alleen de schoren moesten wel vervangen worden. De kast zelf had het ook nog wel een paar jaar uitgehouden. Deze is in 2016 geplaatst en staat er dus al 8 jaar!

Hoewel de kast niet in 2023 bezet is geweest, vloog er nu bij aankomst wel een ♀ uit de kast. Dat scheidt toch weer verwachtingen!

8 November.

Met 4 man metalen paal (2^e) + nieuwe kast **TV3** geplaatst en herstel werkzaamheden uitgevoerd + nestmateriaal vervangen bij **TV4**, **TV5** en **TV8**. Door de vele regenval van de laatste dagen is herstel van **TV6** nog niet gedaan i.v.m. bereikbaarheid van auto met aanhanger. Bij **TV8** vloog het ♀ tijdens de werkzaamheden in de buurt!

TV3

TV8

Opm.; de metalen paal gebruikt bij **TV3** is met 1 meter verlengd en evenzo zijn de volgende verlengd tot ruim 4 meter, zodat de kast op een hoogte komt van ca. 3 meter. (lijkt ons beter)
Van **TV1**, **2** en **6** zal controle van de conditie van het nestmateriaal nog moeten gebeuren.

KNNV Torenavalkproject.

(11 kasten geplaatst door de KNNV, 3 kasten geplaatst door particulieren)

Aantal broedparen, eieren en jongen op een rij.

2015;	4 paar,	21 eieren,	20 jongen.	20 geringd.	(7 kasten)
2016;	7 paar,	40 eieren,	39 jongen.	39 geringd.	(8 kasten)
2017;	6 paar,	34 eieren,	32 jongen.	32 geringd.	(8 kasten)
2018;	8 paar,	49 eieren,	41 jongen.	41 geringd.	(8 kasten)
2019;	8 paar,	46 eieren,	43 jongen,	37 geringd.	(9 kasten)
2020;	8 paar,	48 eieren,	46 jongen,	0 geringd. (corona)	(9 kasten)
2021;	8 paar,	41 eieren,	35 jongen,	32 geringd.	(9 kasten)
2022;	9 paar,	46 eieren,	42 jongen,	42 geringd.	(11 kasten)
2023;	8 paar,	41 eieren,	38 jongen,	36 geringd	(14 kasten)

In de Ban van Torenvalken, deel 9.

2023 Een nieuw jaar, wat zal het ons dit jaar brengen?

In **Februari** zijn wij weer enigszins bezig gegaan . Op 16 Februari na een telefoontje met Arno Kruiskamp heb ik daar 2 mooie ijzeren buizen opgehaald van 65 mm doorsnee bij zijn halletje in Vriezenveen. Dit was in een eerder stadium met Arno overeen gekomen dat hij die voor ons had i.p.v. van houten palen die houtrot gevoelig zijn. Ook Gerrit had nog een ijzeren buis van een oud zonnescerm voor ons , dus die ook meteen opgehaald. Dit alles deed ik samen met mijn buurman Arjan Bokhove. Arjan was daarna zeer bereid om deze voor ons met laswerk te voorzien van ankers en delen aan elkaar te lassen. Enkele dagen erna was het al klaar en kon het transport al naar de Kruidentuin voor tijdelijke opslag. Arjan zeer bedankt voor je gratis aangeboden werkzaamheden. Top.

Maart breekt aan, en het controleren van de TV kasten op bezetting kan zo langzamerhand beginnen.

Zoals bijna elk jaar fiets ik mijn rondjes dan langs de kasten met de verrekijker in de aanslag. Hier en daar zie ik al Torenvalken bij de kasten en wordt dit door mij genoteerd. Ook Gerrit rijdt met de auto zijn rondes en ziet ook al activiteiten rond de kasten.

In **April** wordt worden de controles van de TV kasten op bezetting intensiever.

Gerrit ziet op **15 April** al activiteit bij de kasten 2, 3, 4, 5, en 7. Bij kast 8 op het Volkstuinen complex aan de Aadorpsweg nog niets gezien ondanks dat ik er al weer geregeld kom op mijn tuintje aldaar. Zouden ze dit jaar weer zo stiekem zijn als voorgaande jaren?

Vanaf **20 April** is Gerrit voor een poosje uit de running voor een rug operatie die hij moet ondergaan. De bezoeken die Gerrit met de camera altijd doet worden nu door Johan overgenomen. Kast 9 aan het Hazenpad lijkt dit jaar ook bezet te worden, maar bij een waarneming van Herman op **17 April** spotte hij een paartje Holenduiven voor de ingang.

Op **23 April** heeft Johan met de camera op de telescoopstang gemonteerd een ronde langs de kasten gedaan, en in de meeste kasten liggen al eieren . Behalve bij de 2 kasten op Fayersheide is nog geen enkele Torenvalk weer gespot. Wel bijzonder, ook omdat hier altijd een hoge bezetting was. Maar wie weet het kan nog!

De controles volgen elkaar snel op en op **16 Mei** zitten er in de kasten 2 en 8 al jongen.

Ja en de valken van kast 8 hebben het ook dit jaar weer geflikt om ons compleet voor de gek te houden! Totaal geen valken gezien daar, en dan plots moeder valk in de kast met al jongen. Het zijn de wonderen van de natuur zullen wij maar zeggen.

Op **17 Mei** nog steeds geen enkele Torenvalk te zien op Fayersheide bij kast 6 en 7. Hoe is dit mogelijk, wij hebben hier tot dusver geen antwoord op .

Op **29 Mei** weer een camera ronde door Johan (hij is er maar druk mee). Na afloop kan hij vaststellen dat er jonge Torenvalken geringd kunnen worden. Een afspraak met onze ringster Ineke is snel gemaakt, en op **7 Juni** is de eerste ring-ronde.

Op **7 Juni** is het al vroeg koffie drinken in Huize Niphuis met Ineke, Hans en Johan, want er is deze dag veel te doen. En dan moet je maar hopen dat de valkjes niet te agressief zijn want anders heb je er nog een hele kluif aan om ze te ringen. Met alle ring materialen, een aanhanger voorzien van een ladder en goede handschoenen gaat de ploeg opstap .

In de kasten 1, 2, 3, 4, 5 en 8 moet geringd worden een dagtaak voor ons.

Het loopt voorspoedig deze dag ondanks een enkele schermutseling hier en daar met een behoorlijk grote jonge Torenvalk .

Uit onverwachte hoek kwam ook nog de mededeling dat er in de Torenvalk kast bij de Fam. Niks ook jongen zaten die we mochten ringen. Dit werd natuurlijk zeer gewaardeerd en zo werden hier ook nog 5 jongen geringd. Daarvoor dank.

In de week er na werd definitief duidelijk dat in zowel kast 6 als 7 op Fayersheide dit jaar geen Torenvalken aanwezig zijn! Oorzaak tot nog toe onbekend. Predatie?

Het is eind Juni het seizoen zit er bijna op, op één kast na: nummer 10 van de Fam Vrieling van de Grefthoeve. Na samenspraak met Ineke is **21 Juni** de middag om ook die te voorzien van een ring.

Het verzamelpunt is zoals meestal Huize Niphuis. Hier aangekomen is er direct de mededeling dat er iemand van Dagblad Tubantia deze middag meegaat.

Dit voor een uitgebreid verslag van deze ring sessie door zowel een schrijvende persoon als een fotograaf van Tubantia. Niet veel later na dit nieuws gaan we op weg naar de Grefthoeve. Hier aangekomen zit de mevrouw van de Tubantia al gezellig aan de tafel met de familie Vrieling om het een en ander aan het papier toe te vertrouwen. Na kennismaking moesten wij nog even wachten op een fotograaf van die krant, maar na lang wachten besloten wij toch maar om te gaan ringen. De heer in kwestie was nog steeds niet aanwezig. Met de tractor voorzien van een voorlader met hef installatie kon de ringklus beginnen. Vakkundig werd door de eigenaar naar de kast gemaneuvreerd en konden niet veel later 3 gezonde jongen geringd worden door Ineke. Terug rijdend door de Bosbespercelen van Gerard Vrieling ontwaarden wij een verdwaalde fotograaf van de Tubantia die sprak met de woorden; of is het al gedaan! Ja!, kreeg hij als antwoord. Maar kunnen jullie het niet even over doen dan? Ineke antwoorde deskundig: dat is te veel stress voor de Valken dat gaat niet gebeuren. Wij hebben wel foto's en filmpjes voor u die u kunt gebruiken voor uw verslag. Daar was de man ook zeer content mee. Eind goed al goed, het ringseizoen van de Torenvalken zit er op.

Wel wil ik hier nog even bij vermelden dat de heer en de mevrouw van dagblad Tubantia nadien nog verder met ons optrokken naar de Fam. Henk Bos voor het ringen van 2 jonge Kerkuilen. Hier werd ook een prachtige reportage van gemaakt, zelfs met video beelden. Dit alles werd enkele weken later zeer uitgebreid gepresenteerd in Dagblad Tubantia een pagina groot. Dit kon iedereen erg waarderen, en het doet goed dat ons werk zo onder de aandacht wordt gebracht. Daarvoor Dank.

Het is **eind September** dat ik samen met Johan ga kijken bij de Kruidentuin naar de ijzeren palen of daar nog wat tussen gelast moet worden, dit lijkt ons wel verstandig.

Op **5 Oktober** heeft Gerrit op de Torenvalk app een foto geplaatst dat Kast 7 op Fayersheide bijna op omvallen staat, vooral met de herfst in aantocht moet hier snel wat aan gebeuren.

Niet veel later is de nieuwe ijzeren paal door Johan al opgehaald en naar zijn huis gebracht waar die door Gerard Spit keurig is voorzien van een laag ijzermenie en nadien keurig is afgeschilderd. Hierna nog even datum plannen om paal en kast te vervangen.

Op **11 Oktober** zijn Hans en Johan middags met het gehele transport richting de Fayersheide getrokken en met vereende krachten en veel kennis was deze klus nog wel een keer geklaard. Er is nog geen laswerk gedaan om de paal te verlengen en de hoogte van de nieuwe kast baart ons wel wat zorgen.

Op **13 Oktober** een verdere inventarisatie gedaan en daaruit blijkt dat de kasten 3, 4, 6, en 8 ook wel wat reparatie kunnen gebruiken. Ook is besloten bij de nieuwe ijzeren palen een stuk van ca. 1 mtr. tussen te lassen. (2,5 Mtr. boven de grond vinden wij wel een beetje aan de lage kant. Of de valken op de Fajersheide dat ook vinden is nog even afwachten)

Gerard Spit

Broedresultaten 2023

Kast 1	Fam. Nijland	4 jongen geringd. (totaal 6 jongen, 2 waren nog te klein)
Kast 2	Fam. De Jager	2 jongen geringd.
Kast 3	Fam. Teunis	5 jongen geringd.
Kast 4	Fam. Knoef	5 jongen geringd.
Kast 5	De Giek	5 jongen geringd.
Kast 6	Fayersheide	geen resultaat.
Kast 7	Fayersheide	geen resultaat.
Kast 8	Volkstuinen	7 jongen geringd.
Kast 9	Johan de Lange	geen resultaat.
Kast 10	De Grefthoeve	3 jongen geringd.
Kast 11	Fam. Maneschijn	geen resultaat.
Kast 12	Fam. Paarhuis	geen resultaat.
Kast 13	Fam. Bolier.	geen resultaat.
Kast 14	Fam. Niks	5 jongen geringd.

Totaal 38 jonge Torenvalken, waarvan er 36 zijn geringd

Het vele werk van een “Torenvalk vrijwilliger”.

Zoals velen wel weten, zijn we sinds 2015 binnen de KNNV erg actief met onze Torenvalken. Dit doordat we inzagen dat ons kleine valkje binnen de Gemeente Twenterand best wel wat hulp kon gebruiken. We zijn begonnen met het plaatsen van 4 a 5 kasten op palen en hebben dit langzamerhand uitgebreid naar een aantal van 14 stuks in 2023. Deze kasten worden minstens 3 a 5 keer per jaar gecontroleerd op; activiteit rond de kasten, bezetting, ringen, onderhoud en reparaties, en nacontrole met eventueel vervangen van nestmateriaal.

Ook proberen wij nieuwe locaties te vinden (of krijgen info van mensen) en dan kijken en overleggen wij of deze locaties geschikt zijn voor een Torenvalk kast. Als de kast bezet is door Torenvalken dan worden deze nog vaker gecontroleerd, en nu ook met een camera. Aan de hand van de beelden weten wij exact hoeveel eieren, hoeveel jongen, en wanneer wij kunnen ringen. Mochten er jongen aanwezig zijn, dan worden ze ongeveer 2 weken nadat ze uit het ei zijn gekomen geringd. Dit gebeurt door een gediplomeerde ringer en dit zijn bij ons; **Ben Nijeboer**, **Ineke Kerkhof** of **Jan Vrijlink**. Er wordt dan met de “ringer” overlegd, dag gepland, wanneer en welke kasten we langs moeten. Meestal zijn er meerdere kasten met jongen en deze zijn vaak even groot en dan wordt dat allemaal gecombineerd. Op de betreffende dag gaat er een grote aanhanger mee met een lange 3-delige ladder, emmers, handschoenen, afdek materiaal om de vliegopening af te schermen en zeer belangrijk, de inventarisatie lijsten waar alles op staat genoteerd, tot en met het laatste bezoek. Hierop staat exact; alle controle bezoeken, hoeveel eieren er gelegd zijn, wanneer ongeveer de jongen zijn geboren, hoeveel jongen, metingen en gewicht, conditie, enz. enz. Aangekomen bij de kast worden met de nodige zorgvuldigheid de jongen uit de kast gehaald, en beneden door de desbetreffende ringer voorzien van een ring.

Ze worden gewogen op een digitale weegschaal, de vleugellengte wordt bepaald met een schuifmaat, het geslacht wordt vast gesteld als dat al mogelijk is, en de conditie van de valk in het algemeen. Dit wordt uiteraard allemaal weer genoteerd op de inventarisatie lijst, waarna de jonge Torenvalkjes terug worden gezet in de kast. Dit alles, bij elke kast waar jonge Torenvalkjes uit het ei zijn gekropen.

Na verloop van tijd zit dan voor ons als vrijwilliger het meeste werk er voor het jaar er op. De inventarisatie lijsten worden nu op speciale bestanden in de computer ingevoerd voor ons zelf en alles word ook door gestuurd naar Vogeltrekstation Arnhem (Griel).

Het woord “Griel” staat voor: Geautomatiseerd – Ring – Invoer – Export – Loket. Griel is een online applicatie waarmee alle datawerken tussen ringers, melders en het Vogeltrekstation wordt geregeld. Mocht er nu een melding binnen komen van een gevonden ring van een dode of levende vogel dan weten ze bij het Vogeltrekstation exact wanneer, waar, wanneer en door wie hij geringd is, hoe oud, enz. enz. Na zo’n terugmelding van een ring krijgt de ringer altijd bericht via de mail en wij krijgen weer bericht van de ringer. Ook de grondeigenaar waarop de kast staat krijgt een kopie van deze gegevens na een terug melding van een ring, maar dit door ons. Zodoende bouw je in de loop der jaren een heel bestand op en weet je ook wat goede en slechte jaren zijn geweest en ook exact hoe het gaat met de populatie in Nederland. Ja! Er komt nog wel wat bij kijken. Het is nu herfst, de winter is in aantocht en wij gaan nog een laatste ronde langs alle Torenvalkkasten doen. Hoe is het met de conditie van de kasten, moet er gerepareerd, geschilderd of vervangen worden en niet onbelangrijk, of de kast voorzien moet worden van nieuw nest materiaal. Al naar gelang zijn wij hier elk jaar minimaal 5 dagen in de herfst/winter mee bezig als vrijwilliger.

Tel daarbij de dagen in het voorjaar en zomer, wanneer we op pad zijn, bij elkaar op, dan kom je tot de conclusie dat het wel wat tijd kost. Maar we doen het met veel plezier, liefde en gezelligheid onderling, en het belangrijkste, de Torenvalk zijn voortbestaan moet gewaarborgd blijven.

Gerard Spit.

Bijzondere terug meldingen.

Zo af en toe krijg je van jonge Torenvalken die wij tot dusver vanaf 2015 geringd hebben een terug melding. Dan is er iemand die elders in ons land of in het buitenland een dode of levende Torenvalk vind, of waarneemt met verrekijker of vogeltelescoop en het ringnummer afleest. Diegene meldt dat dan bij Vogeltrekstation Arnhem. Deze kijken de data base na en als het ringnummer gevonden is krijgen wij daar melding van. In al die jaren dat wij dat nu doen hebben we 3 terug meldingen gehad van Torenvalken. Daaruit blijkt dat ons kleine valkje toch nog wel aardig wat kilometers aflegt. Eerst dachten wij altijd dat ze vrij kort bij de ring locatie, een eigen territorium zochten. Maar dus niets is minder waar. Voor ons waardevolle informatie m.b.t. het werk wat we doen. Hierbij willen wij jullie de “vind” locaties niet onthouden.

Torenvalk met ringnummer 3.825.470. Geringd op 6 juni 2016 door Ben Nijeboer in kast 3 (van de Fam. Teunis) Veeneindeweg West als nestjong. Levend terug gevonden op 18 december 2018 en ringnummer afgelezen met telescoop in Rosmalen (Tweede Hoefsteeg). De afstand tot ringplaats was 114 kilometer.

Torenvalk met ringnummer 3.844.352. Geringd op 4 juni 2019 door Ben Nijeboer in kast 1 (van de Fam. Nijland) Veeneindeweg West als nestjong. Levend terug gevonden op 9 juli 2019 in een weiland in Nijensleek (Hoofdweg 73 a) nabij Steenwijk. De afstand tot de ringplaats was 55 kilometer.

Torenvalk met ringnummer 3.874.624. Geringd op 16 Juni 2022 door Jan Vrijlink in kast 10 (van de Fam. Vrielink) Grefthenweg 16 als nestjong. Dood terug gevonden in Frankrijk op 16 oktober 2023 als verkeersslachtoffer in de plaats Saint-Bris-Le-Vineux. (aan de D 956) Dit is een klein dorpje zo'n 20 kilometer ten zuiden van Auxerre, in de streek Bourgogne. De afstand tot de ringplaats was 565 kilometer.

Aan de hand van deze terugmeld gegevens kun je dus wel concluderen dat er wel Torenvalken ver weg vliegen voor een nieuw te zoeken territorium.

Als laatste een woord van dank aan alle grondeigenaren die op hun grondperceel het mogelijk hebben gemaakt dat wij bij hun een kast mochten plaatsen en telkens mochten komen.

Dank daarvoor.

**Groeten van de vrijwilligers binnen de KNNV van het Torenvalkproject, te weten:
Gerard Spit, Hans de Groot, Herman Stevens, Gerrit Schepers en Johan Niphuis**